

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 189

Włocławek, czwartek 22 sierpnia 1946 roku.

Cena 3 złote

O szeroką falę

„Głos Wielkopolski” najpoczytniejszy polityczny organ prasowy Poznania i Wielkopolski umieścił niedawno znamieny artykuł pt. „Nowe drogi katolicyzmu”, który pozwalamy sobie całkowicie przedrukować.

Sprawiedliwość społeczna jest treścią i podstawą działania katolicyzmu od dni najpierwszych. Katolicyzm — tak jak go pojmuje człowiek współczesny — jest rewolucyjnym, żąda bowiem i dąży do zasadniczych przemian w życiu ludzi i narodów w oparciu o najpełniej pojęte zasady sprawiedliwości społecznej. Rewolucja katolicka ma charakter ciągły, celem jej jest coraz to dalsze, stopniowe doskonalenie duszy ludzkiej i podnoszenie jej ku wyżynom Łaski Boskiej. Wprowadzenie zasad sprawiedliwości społecznej jest na tej drodze posunięciem zasadniczym.

Katolicyzm jest religią. Stąd zewnętrzne oblicze akcji społecznej katolicyzmu musi być w stałej zgodzie z treścią duchową, wewnętrzną. To, co katolik czyni, jaką postawę w stosunku do aktualnej rzeczywistości zajmuje musi być w zgodzie z religią przezeń wyznawaną. Religia nie może być traktowana jako coś odświętnego, od czego w działaniu codziennym można się choćby jak najbardziej oddalić.

Katolicki styl życia społecznego przejawiać się musi na zewnątrz w konsekwentnej walce o postulaty najszerszej pojętej etyki chrześcijańskiej. Dlatego katolicyzm nie może pozostać zamkniętym w ramach parafialnego podwórka czy zakrystii, ale musi szeroką falą wlewać się w nurt życia społecznego i dokonywujących się w nim przeobrażeń.

Epoka dzisiejsza żąda od katolików pełnego udziału w życiu społecznym. Żąda też jasnego sprecyzowania swego stanowiska. Dziś nie ma miejsca dla katolików „martwych”. Pozostaje tym ostatnim albo wziąć czynny udział w tworzeniu nowych form społecznych, albo odejść w obręb środowiska przeciwnego. Linia podziału zarysowuje się coraz wyraźniej. Stanowiska, pośredniego nie ma. Może i powinna istnieć w poszczególnych dziedzinach akcji społecznej współpraca obozu materialistycznego i spirytualistycznego, z innymi tylko założeniami wewnętrznymi płynącymi, nie może jednak trwać w bierności.

Ten punkt podejścia najdobitniej swój wyraz znalazł jak dotąd we Francji, gdzie katolicyzm wszedł w czynną akcję społeczną w oparciu o fundamenty zasad religii Chrystusowej.

Inne jest jeszcze dzisiaj oblicze katolicyzmu w Polsce. Katolicyzm polski ma charakter raczej zewnętrzny, bez właściwego zrozumienia problemów życia katolickiego. We Francji zrozumienie takie wykształciło się w wirze ostrych walk ideologicznych. W Polsce napięcie tych walk wzmacnia się dopiero obecnie.

PARYŻ (Obsł. wł.). Grubert, minister spraw zagranicznych Austrii, który dziś stanie przed plenum Konferencji Pokojowej oświadczył przedstawicielom prasy, że w pierwszym rzędzie poruszy sprawę południowego Tyrolu.

Minister spraw zagranicznych Czechosłowacji oświadczył, że ma nadzieję otrzymania 2/3 głosów dla swych

Wokół Dardaneli

LONDYN (Obsł. wł.). Międzynarodowe koła oświadczyły, że rząd brytyjski przesłał do rządu radzieckiego notę w sprawie rewizji traktatu w Montreux w terminie najbliższych 2—3 dni.

Egipt stracił nadzieję

KAIR (Obsł. wł.). Premier rządu egipskiego Sidky Pasza oświadczył w dniu wczorajszym, że po odrzuceniu propozycji angielskiej przez delegację egipską, nie ma obecnie na-

Silny wybuch amunicji

LUBEKA (Obsł. wł.). Dzisiaj w porcie nastąpił silny wybuch amunicji na skutek czego 17 robotników portowych zostało zabitych. Przyczyna wybuchu nie wyjaśniona.

W drodze do Polski

WARSZAWA (Obsł. wł.). Prezydent Rady Naczelnej UNRRA la Guardia w drodze do Polski wylądował na lotnisku w Tempelhofie pod Berlinem.

Hess uznany za historyka

NORYMBERGA (obsł. wł.). Rudolf Hess, który był już kilkakrotnie badany przez komisję lekarską został ostatnio poddany ponownemu badaniu.

Nie mamy wypośredkowanej linii postępowania. Dlatego katolicyzm nasz często przybiera skrajne formy. Albo podejścia dewocyjnego, zamkniętego się w obrębie kruchty kościelnej, albo znów wiecowego, pełnego demagogii.

Z drugiej znów strony w oparciu o żywe tradycje katolickie, nieodłączne od polskości, zrosło z nią poprzez wieki, zachodzi u nas ogólnie zjawisko t.zw. katolicyzmu metrykalnego. Jednostka będąc w swym życiu najbardziej odległą od zasad etycznych moralnych katolicyzmu, reprezentuje ideologię społeczną sprzeczną z katolickim pojęciem sprawiedliwości, nie omieszka jednak stale zaznaczać w rubryce wyznań: rzymsko-katolickie. Katolików z metryki mamy mi-

poprawek wniesionych do traktatu z Węgrami.

Komisja polityczna do spraw traktatu pokojowego z Rumunią odro-

czyła posiedzenie, oświadczając, że przystąpi do pracy po wniesieniu poprawek przez zainteresowane strony.

Tysiące ludzi bez dachu

LONDYN (Obsł. wł.). Z Kalkuty donoszą, że nastąpiło dalsze uspokojenie wśród ludności dotychczas ze sobą namiętnie walczącej. Tysiące ludzi obecnie znajdują się bez dachu nad głową. Ulicami miasta przebiegają dzieci bezdomne, które w walkach straciły swych rodziców i któ-

re obecnie szukają wyżywienia. Wzdłuż miasta przejeżdżają wozy ze zwłokami zabitych Hindusów na miejsce rytualnego palenia ciał.

W okolicy Kalkuty głód i chaos powstałe na skutek nagromadzenia się wielkiej ilości uciekinierów z miasta.

Pozbawić Anglię mandatu

WASZYNGTON (PAP). Senator demokrata Pepper wypowiedział w Waszyngtonie pogląd, że Organizacja Narodów Zjednoczonych powinna pozbawić Anglię mandatu nad Palestyną, wydanego przez Ligę Narodów. Sprawę Palestyny powinna rozstrzygnąć Rada Powiernicza przy ONZ.

Wciąż myślą o odwecie

WROCLAW (PAP). Władze Bezpieczeństwa Publicznego na Dolnym Śląsku odkrywają nieustannie wypadki nielegalnego przechowywania przez Niemców broni i amunicji. Ostatnio Wojskowy Sąd Okręgowy we Wrocławiu rozpatrywał sprawę Niemców: Rudolfa Winklera, byłego członka H. J., zam. w Armatbrum, pow. Szprotawa, u którego znaleziono 2 pistolety i amunicję oraz Emmy Grimmert z Jaworowa, oskarżonej

również o nielegalne przechowywanie 4-ch karabinów i amunicji.

W czasie rozprawy oskarżeni skazani zostali na karę śmierci. Znaczący należy, że przed rejonowym Sądem Wojskowym we Wrocławiu odpowiadało także za nielegalne przechowywanie broni 4-ch dalszych nieletnich Niemców z Armatbrum, którzy skazani zostali na karę więzienia.

Z faktów tych wynika, iż Niemcy nie wyrzekli się swych odwetowych knoń i pomimo klęski stanowią w dalszym ciągu poważne niebezpieczeństwo, o którym naród polski nie powinien zapominać ani przez chwilę.

Komisja uznała badanego za zupełnie zdrowego i odpowiedzialnego stwierdzając jednocześnie, że ulega on od czasu do czasu atakom histeryi.

liony, z ducha i czynu niesiety o wiele mniej.

W takim stanie wewnętrznym w obliczu narastającej nowej rzeczywistości katolicyzm tkwi w bierności i defensywie. Miejmy to sobie odwagę powiedzieć prosto w oczy.

Stoiśmy pod znakiem głębokich przemian ideologicznych i społecznych. Trzeba walczyć o treść tych przemian w oparciu o ideały katolicyzmu, wyzyskując olbrzymie zasoby sił potencjalnych, nieuaktywnionych.

Jeszcze się nie sprecyzował ostatecznie pogląd katolików na formę ich udziału w przebudowie społecznej, w tworzeniu w ramach dokonującej się rewolucji rodzimej ustroju sprawiedliwości w myśl najbardziej ludzkich ideałów katolicyzmu. Ale

wyraźne już jest wyzwalenie się potencjalnych sił katolicyzmu w Polsce. Stan defensywny coraz bardziej zbliża się ku końcowi. Jeszcze pokutuje w nas katolikach duch dawnej kapliczkowości, ale i coraz głębiej utrwała się przekonanie konieczności wyjścia w szyku bojowym do walki o treść duchową przemian społecznych w Polsce.

Coraz szerszym rzeszom katolików staje się jasnym, że Polska budować się musi w oparciu o nowoczesny katolicyzm. Nowoczesny, w sensie zerwania z ciasnymi obręczami wewnętrznej kapliczkowości i wkroczenia w okres żywego, pełnego dynamizmu oddziaływania na bieg dokonywującego się przelomu.

E. Pauksta.

Czyżby już świat zapomniał o zbrodniach hitleryzmu?

WARSZAWA (Obsł. wł.). Jak już swego czasu donosiliśmy o zwalnianiu SS-manów dodatkowo podajemy, że w obozie Dachau (strefa Stanów Zjedn.) powołana została specjalna komisja amerykańska, która przystąpiła do masowego zwalniania SS-manów, narazie w stopniu do unterscharfuhrera włącznie. Zarządzenie to tłumaczone jest trudnościami natury aprowizacyjnej i administracyjnej.

Polska Wojskowa Misja Badania Zbrodni Wojennych, która została zaproszona do wzięcia udziału w wymienionej wyżej komisji jedynie w charakterze obserwatora, bez zagwa-

rantowania jej jakichkolwiek praw w zakresie niedopuszczania do zwolnień SS-manów — odmówiła swego udziału, wychodząc z założenia, iż zgodnie z przepisami prawa między-

narodowego oraz zobowiązaniami przyjętymi przez sojuszników — zbrodniarze wojenni i potworni specjaliści w dziele mordowania ludzi nie mogą ująć sprawiedliwości.

Zakupiono za 16 milionów dolarów

WARSZAWA (Obsł. wł.). W związku z ostatnią pożyczką amerykańską udzieloną Polsce sprawa zakupu demobilu weszła obecnie w fazę kupna i zawierania kontraktów.

Polska Misja Wojskowa w Paryżu przeprowadza rozmowy i podpisuje kontrakty zakupu.

Do tego czasu zakupiono holowniki, łodzie pasażerskie, pływające warsztaty cysterny, 2000 samochodów, 900 przyczep, 12 samolotów i wiele innego sprzętu na ogólną sumę 16 milionów dolarów.

Aby odbudować zniszczenia

WARSZAWA (Obsł. wł.). Przedstawiciel Podkomisji ONZ do spraw gospodarczej odbudowy terenów zniszczonych oświadczył korespondentowi PAP, że sprawozdanie z odbytej inspekcji zostanie złożone Komisji Gospodarczej na początku

września. Podkomisja bawiąca w Polsce zdobyła wiele cennego materiału i obecnie już zakończyła swoje prace.

Podkomisja przekaze ONZ zalecenie współpracy międzynarodowej nad odbudową terenów zniszczonych.

Dzień lotnictwa w Z. S. R. R.

MOSKWA (Obsł. wł.). W czasie Dnia lotników, — który odbył się w ZSRR dnia 18 sierpnia r. b. w Moskwie odbyły się wielkie popisy lotnicze przy udziale 300.000 publiczności. W trybunach zajął miejsce generalissimus Stalin w otoczeniu rządu, generalicji i przedstawicieli państw obcych.

Przed oczyma widzów odbyły się fascynujące walki lotnicze a następ-

Wybuch bomb na parowcu

BERLIN (PAP). Brytyjska służba informacyjna w Niemczech donosi, że w niedzielę 9 osób zostało zabitych podczas wybuchu bomb na parowcu „Pollux“ między Neustadt i Pelzerhagen przy wybrzeżu bałtyckim. Parowiec zatonął. Był on naładowany 236 tonami bomb niemieckich, przewożonych na miejsce, gdzie miały być wrzucone do morza na rozkaz brytyjskich władz wojskowych.

Pobór w Warszawie

WARSZAWA (Obsł. wł.). W dniu wczorajszym rozpoczął się pobór rocznika 1925 w Warszawie. Pobrani zostali odesłani do koszar. Poborowi korzystają ze świetlicy i kiosku ze wszystkimi najświeższymi wydawnictwami.

Ostatnie dary UNRRA

LONDYN (Obsł. wł.). W związku z zakończeniem obrad UNRRA w Genewie minister Noel Backer oświadczył, że ostatnie ładunki towarów UNRRA dla Europy przybędą w kwietniu a dla Indii w sierpniu przyszłego roku.

Na Pomorzu Zachodnim brak nauczycieli.

SWIDNIN (ZAP). Z inicjatywy Kuratorium szczecińskiego zorganizowanych zostało 10 kursów sześciomiesięcznych dla nauczycieli. W wyniku tych kursów, uzyskano dwieście szesnaście sił nauczycielskich, które z nowym rokiem rozpoczną pracę w szkolnictwie powszechnym. Pomimo tych dobrych wyników, zapotrzebowanie na nauczycieli na terenie województwa szczecińskiego jest nadal poważne.

Z Pomorskiej Wystawy

Przygotujemy się do wielkiego święta w Bydgoszczy

Jak już donosiliśmy, wspaniałym zakończeniem uroczystości jubileuszowych 600-lecia miasta Bydgoszczy będzie „Święto Lotnika“ w dniu 1 września br., połączone z nadaniem miastu Krzyża Grunwaldu i odsłonięciem tablicy pamiątkowej. Na uroczystości 1-wrzesniowe do Bydgoszczy przybędą Prezydent KRN Bolesław Bierut, Premier Osóbka-Morawski i Marszałek Michał Żymierski oraz przedstawiciele korpusu dyplomatycznego. Uroczystości bydgoskie będą miały charakter ogólnopolski. Wiele tysięcy osób przybędzie w dniu 1 września do Bydgoszczy, by uczcić jubileusz i odznaczenie bohaterskiego miasta.

Gości swych w osobach przedstawicieli Rządu i społeczeństwa polskiego pragnie Bydgoszcz powitać w godowej, odświętnej szacie. W związku z tym Komitet wykonawczy uroczystości zwraca się do obywateli Bydgoszczy z gorącym apelem, by już obecnie podjęli przygotowania do odpowiedniej dekoracji domów, w szczególności do zaopatrzenia się we flagi państwowe. Nie powinno być mieszkań w Bydgoszczy, z którego

Przed zawodami w Oslo

OSLO (Obsł. wł.). Pierwsze wiadomości nadchodzące z Oslo stwierdzają, że przybycie Walasiewiczówny najgroźniejszej polskiej konkurentki wywołało wśród sportowców sensację. Walasiewiczówna mocno zmieniła swój wygląd zewnętrzny przez obcięcie włosów. Mimo ostatnich porażek w St. Zjednoczonych Walasiewiczówna jak sama twierdzi znajduje się w dobrej formie.

Do Oslo przybyła już ekipa radziecka entuzjastycznie powitana. W ekipie tej przeważają kobiety, które wespół z holenderkami są największymi rywalkami dla naszej ekipy.

Najliczniej są reprezentowani Szwedzi, a najgroźniejsi są Finowie. Ogółem do Oslo przybyło już 250 zawodników reprezentujących

24 narody. Prasa jest reprezentowana przez 150 dziennikarzy.

Dzisiaj rozpoczął obrady Światowy Kongres Sportowy.

Konfiskata niemieckich mieszkań w Hamburgu

HAMBURG (ZAP). Brytyjskie władze okupacyjne w Hamburgu wydały rozporządzenie o konfiskacie mieszkań i sprzętów domowych na potrzeby Brytyjczyków. W rozporządzeniu tym podano do wiadomości, że konfiskaty dokonywać będą bry-

nie olbrzymia defilada bombowców, szturmowców i myśliwców. Nastąpił również pokaz samolotów nowego typu: pasażerskich i transportowych. Szczególne zainteresowanie i entuzjazm wśród widzów wywołały samoloty rakietowe.

Debata nad konstytucją

PARYŻ (Obsł. wł.). Francuskie Zgromadzenie konstytucyjne prowadziło w dniu wczorajszym ożywioną debatę nad projektem konstytucji. Po zakończeniu dyskusji i przyjęciu projektu konstytucja zostanie przedstawiona narodowi w referendum ludowym, które odbędzie się w dniu 13 października r. b.

Bormann chciał wprowadzić wielżeństwo

MONACHIUM (ZAP). Amerykańskie władze okupacyjne znalazły dokumenty partii hitlerowskiej wytyczne Bormanna dla wprowadzenia po wojnie wielżeństwa oraz zalegalizowania „wolnej miłości“. Zdaniem Bormanna nadwyżka 3—4 milionów kobiet niemieckich zmusza hitlerowskie Niemcy do wydania ustawy, ze-

zwalającej Niemcom na równoczesne posiadanie kilku żon. Słowo „niezameżna“ miało zniknąć ze słownika niemieckiego, a za obrazę matki nieślubnego dziecka, miano ustanowić wysokie kary. Dziewczęta niemieckie miano tak wychować, aby pozbyły się nierozumnej zazdrości. Reforma ta prawa małżeńskiego miała zapewnić Niemcom potrzebne dywizje na nową wojnę.

Niemcy domagają się centralnego rządu

BERLIN (ZAP). Jeden z przywódców socjalistycznej partii jedności, Otto Grotewohl, w swoim niedzielnym przemówieniu w Berlinie domagał się w zdecydowanej formie utworzenia centralnego rządu dla

Niemiec. Wywodził on, że nie należy stale deklamować o odpowiedzialności, ale trzeba Niemcom dać możliwość przyjęcia na siebie tej odpowiedzialności. Mówca domagał się bezwzględnego utworzenia podsekretariatów stanu, przewidzianych w umowie poczdamskiej.

Rząd Północnej Nadrenii —

Westfalii

DÜSSELDORF (ZAP). W niedawno utworzonym kraju Północnej Nadrenii—Westfalii władze brytyjskie powierzyły Amelungsenowi utworzenie rządu. W rządzie tym socjaliści obsadzili ministerstwo spraw wewnętrznych, ministerstwo gospodarki i ministerstwo pracy, komunikacji — ministerstwa opieki społecznej i odbudowy, socjal-demokracy —

ministerstwo finansów, a centrum ministerstwo komunikacji i oświaty. Ministerstwa sprawiedliwości i rolnictwa zostały obsadzone przez bezpartyjnych. Nazwiska członków rządu zostaną opublikowane po zatwierdzeniu nowego rządu przez zastępcę dowódcy brytyjskich wojsk okupacyjnych, gen. Robertsona.

Partia chrześcijańsko-demokratyczna nie bierze udziału w rządzie.

20 tomów dokumentów norymberskich

NORYMBERGA (ZAP). Protokoły i dokumenty z rozprawy norymberskiej zostaną wydane w 20 wielkich tomach w językach: angielskim, francuskim, rosyjskim i niemieckim. Drukarnie tych dokumentów zajmują się 3 drukarnie w Norymberdze, w tym drukarnia Stürmmera. Wydanie rosyjskie zostanie wydrukowane w Lipsku, gdzie jedna z drukarni dysponuje odpowiednimi czcionkami.

RYTM KUJAW

Kronika

Pow. włocławski

LUBRANIEC

Staraniem Powiatowego Koła Przyjaciół Młodzieży Przedpoborowej ćwiczącej w hufcach WF. i PW. wspólnie z Kołem Przyjaciół m. Lubrańca i gm. Piaski, dnia 24 sierpnia b. r. (sobota) o godz. 20-tej w sali Domu Ludowego pod kierownictwem M. Walewskiego, wystawiona zostanie arcywesoła rewia p. t. „Jak zabawa to zabawa“. Udział w rewii biorą znani artyści teatru włocławskiego.

Po przedstawieniu na tejże sali o godz. 22-iej odbędzie się zabawa taneczna w której weźmie również udział cały zespół artystów włocławskich.

Na zabawie poczta francuska i wiele różnych urozmaiceń i atrakcyj. Między innymi występować będą również artyści. Monologi, recytacje i ciekawe opowiadania.

Mamy nadzieję, że zespół Koła m. Lubrańca i gm. Piaski przy wydatnej pomocy ob. Szalka, referenta Pow. Oddz. Inf. i Propagandy dadzą społeczeństwu lubrańickiemu godziwą rozrywkę. (md.)

SZPETAL DOLNY

ZAKOŃCZENIE KOLONII. Dnia 27 bm. na tutejszym terenie nastąpi uroczyste zakończenie II turnusu kolonii letnich dla dzieci, znajdujących się pod opieką Zarządu RTPD.

Na uroczystości pożegnania dziatwy odbędą się recytacje, piosenki i przedstawienie. Działwa obdarowana zostanie słodyczami. (md.)

KRUSZYN

W ub. niedzielę na terenie Kruszyna, gm. Śmiłowice, odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru tutejszego oddziału Ochotniczej Straży Pożarnej.

Na uroczystość przybył starosta powiatowy ob. K. Kubiński i wszyscy naczelnicy S. P. z okolicznych miejscowości.

Po powitaniu ob. Starosty K. Kubińskiego i przybyłych gości, w kościele parafialnym odbyła się msza św.,

po której nastąpiło poświęcenie sztandaru.

Dalsza uroczystość t.j. wbijanie gwoździ odbyło się w remizie Straży Pożarnej. Na uroczystości przemawiał starosta ob. K. Kubiński i cały szereg delegatów Straży z sąsiadujących gmin.

M. in. odbyła się defilada Straży Pożarnej, która wypadła bardzo dobrze. Chorąży sztandaru 80-letni starzec wraz z 3 towarzyszami również podeszłego wieku maszerowali dziarsko narówni z młodymi.

Całość uroczystości wypadła zadawalająco. (md.)

Pow. nieszawski

ALEKSANDRÓW KUJAWSKI

CHCIAŁ RAŹOWAĆ SYNA... Stanisław Hunt, zam. w Palmowie, gm. Boguszyce, aresztowany został pod zarzutem należenia do bandy, dokonującej rozbojów.

Pod koniec kwietnia br. ojciec Stanisława — Antoni, ur. w 1887 r. zamieszkały tamże, przybył do Powiatowego U.B. w Aleksandrowie Kuj., celem dowiedzenia się, za co został aresztowany syn jego — Stanisław.

Podczas rozmowy, Hunt podkreślił, że chciałby, żeby syn został zwolniony i jeżeli by to coś kosztowało, to jest gotów nawet większą sumę złożyć.

Rzecz jasna, że z miejsca kierownik U.B. dał mu należytą odprawę i Hunt odszedł.

Po krótkim namyśle Hunt udał się do będącego wtedy na służbie oficera służby śledczej Pow. U.B. i prosił go o pomoc w zwolnieniu syna i z miejsca oświadczył, że zapłaci 50 tysięcy zł. żeby tylko syn był wolny.

Prosząc, wyciągnął z kieszeni 44 tys. zł. resztę obiecał przynieść później. Sprawa ta skończyła się protokółem i powędrowaniem do więzienia za usiłowanie przekupienia funkcjonariusza.

Obecnie Hunt stanął przed Sądem Okręgowym we Włocławku, gdzie skazany został na 8 miesięcy więzienia i 5 tys. zł. grzywny.

Ponadto dowód rzeczowy 44 tys. zł. zostały skonfiskowane na rzecz Skarbu Państwa. (md.)

Kino „BALTYK“ „Jeden z naszych samolotów zaginał“ Kino „POLONIA“ „Co mój mąż robi w nocy“ Teatr Ziemi Kujawskiej Recital skrzypcowy	Dzisiaj CZWARTEK 22 SIERPNI Tymoteusza Męcz.	Kalendarzyk słowiański Dalegora Słońce: wschód o godzinie 4.29 zachód o godzinie 18.48
--	--	--

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych Centrala PCK, Piusa XI Nr. 8, tel. 13-32. W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Molegowy PCK, Pradmiejska 1, tel. 15-41. Lek. dyż. dr Makochoński, Kilińskiego 7a. **DYZURY APTEK:** Dziś na Placu Wolności. Nr. tel. Straży Pożarnej — 12-34.

W lusterku

Z wielkiej chmury

*Z wielkiej chmury mały deszcz,
wielorybem chce być leszcz,
żaba chce się podkuć z koniem,
a pinczerek chce być słoniem,*

*Wiele rzeczy idzie wspak,
bo umiaru w świecie brak...
...tylko cieszę się ogromnie,
że ludziska cenią skromność.*

Agapit.

BUDŻET NASZEGO MIASTA.

Na ostatnim posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej został przyjęty budżet naszego miasta, który został zamknięty następującymi cyframi:

Wydatki zwyczajne — 29.632.000 złotych, wydatki nadzwyczajne — 11.984.000 zł. — ogółem wydatki — 41.616.000 zł.

W wydatkach największe pozycje stanowią: Zarząd ogólny — 10.697.000 zł., oświata — 7.066.000 zł., zdrowie publiczne — 5.340.000 zł., drogi i place publiczne — 2.668.000 zł. i opieka społeczna — 2.124.000 zł.

Dochody zwyczajne zamykają się sumą — 41.116.000 zł. i nadzwyczajne — 500.000 zł. Ogółem dochody — 41.616.000 zł.

Największą ilość dochodu mają dać podatki samoistne — 14.423.000 zł. przedsiębiorstwa komunalne — 10.600.000 zł., subwencje i dotacje — 9.492.000 zł. (at.)

ZUCHWAŁY NAPAD RABUNKOWY.

Przy Placu Dąbrowskiego w chwili zamykania sklepu „Ogniwo“, zajechało dorożką 2 nieznajomych osobników. Jeden z nich pozostał na ulicy, drugi wszedł do wnętrza sklepu.

Znajdujący się w sklepie kierownik „Ogniwa“ został obezwładniony, po czym bandyta zabrał z kasy większą sumę pieniędzy, wyszedł na ulicę i wraz z kompanem zbiegli w nie wiadomym kierunku.

Był to bardzo zuchwały napad tym bardziej, że działo to się w biały dzień. Za zbiegłymi wszczęto energiczne poszukiwania. (md.)

OTWARCIE ŁAZNI MIEJSKIEJ.

Po gruntownym remoncie Łaźnia Miejska przy ul. Kapitulnej 18 zostaje z dniem 23 sierpnia rb. uruchomiona.

Łaźnia Miejska czynna będzie każdego tygodnia w piątki i soboty w godzinach od 12 do 18 w piątki dla kobiet, w soboty dla mężczyzn.

Opłaty w kąpielisku wynoszą: a) za natryski z parą zł. 10 od osoby, b) za wanny zł. 25 od osoby.

W interesie kąpiących się wskazanym jest przychodzenie do Łaźni we wcześniejszych godzinach otwarcia Łaźni.

ROZPRAWY REHABILITACYJNE.

Na dzień 5 września br. przez Sąd Grodzki we Włocławku wyznaczone zostały sprawy rehabilitacyjne następujących osób: Emilii Szubert, Haliny Kessler, Heleny Bittner i Izabeli Kneisler, zam. we Włocławku. (md.)

Andrzej Gryf

Prawdziwy odpoczynek

Dnia 11 lipca 1909 roku, pociągiem rannym wyruszyła z Warszawy do Brzezia wycieczka w liczbie 19 osób, do cudownych — jak niosła wieść ludowa — źródeł siarczanych...

Wycieczka stwierdziła niezwykłą podatność do stworzenia wielkiego, na europejską skalę zakrojonego uzdrowiska klimatycznie zdrojowego...

Tyle na razie z historii owego Brzezia, dziś Wieniec zwanego.

Przyszły burze dziejowe. Z powierzchni kuli ziemskiej znikają całe osiedla, a Wieniec drzemał w pobliżu Włocławka kołysany jedynie wieścią, że ma wszelkie dane, by stać się uzdrowiskiem na miarę europejską.

Troszczyły się o losy jego nieliczne tylko jednostki, którym na sercu leżały: zdrowie bliźnich i rozwój miejscowości tak bogato przez naturę obdarzonej.

Sezon ubiegły był okresem otrząsania się z przeżytych okropności

najstraszliwszej w dziejach wojny. Sezon obecny zabarwił się już rumieńcami życia.

Niktę to jeszcze rumieńce, bo właściwie trzeba wiele rzeczy tworzyć na nowo, bądź też uzupełniać, ale wyczuwa się już rytm głęboki, widzi się żywsze zainteresowanie ze strony ogółu.

Zainteresowanie to jest jednak za małe. Objawia się przy tym jedynie w postaci chęci korzystania z wygod, nie zaś przyjęcia z pomocą tym, którzy w zrozumieniu doniosłości akcji mozolnie i w trudnych warunkach tworzą podstawy dla prawdziwego rozwoju.

Nieliczni nawet Włocławiaczy znają dokładniej właściwości lecznicze źródeł wienieckich (nie mówiąc już o ich historii), a jestem pewien, że w wielu wypadkach patrzy się na nie z nieufnością, bo znajdują się blisko a więc...

Tymczasem powoli, niemniej uporczywie odradza się rozgłos Włocław-

skiego Zdrojowiska siarczano wapiennego i zaczynają tu zaglądać coraz częściej przybysze z dalszych okolic Polski, wywożąc nie tylko miłe wrażenia z pobytu, ale i nowy zapas sił do pracy w ciągu roku.

Życie tu płynie w spokoju i ciszy. Nieliczni „stali mieszkańcy“ witają uśmiechem przyjeżdżających karetką Czerwonego Krzyża „pacjentów“, którzy spieszą do kąpeli, a potem wdychają orzeźwiający powiew, zabierając zapas jego do miasta.

Ci którzy przebywają w Wieniu przez dłuższy okres mają możliwość zaobserwowania bliżej życia codziennego i stwierdzenia, że znaleźć tu można prawdziwy wypoczynek. Widzą starania i nieustanną opiekę dyrektora T. Nowickiego, który już w roku 1929 należał do Zarządu, troskliwość kierownika Zdrojowiska ob. Marczewskiego i uprzejmą opiekę całego personelu.

Znaczna część „kuracjuszków“, nawet o ile tam nie mieszka, stołuje się w willi „Hel“, gdzie staraniem Związku Spożywców zorganizowano „Wczas“ dla ludzi pracy. — Bez przesady można powiedzieć, że w życiu, dawane gościom jest smaczne i pożywne. A przy tym koszt utrzymania naprawdę niski. Jest to

zasługą całego Zarządu: przewodniczącego Bolesława Starosty, kierownika Józefa Kosińskiego, sekretarza Aleksandra Majewskiego i stałego „opiekuna“ stołowników i gospodarza Bronisława Kopkiewicza.

Goście czują się beztrudnie i pogodnie. Naturalnie nikt nie wymaga tu wykintu, ani przesady, bo tego gdyby nawet chciał nie uzyska.

Zwraca przy tym uwagę wyjątkowa poprostu czystość zarówno w kuchni, jak i przy podawaniu potraw. Miła, uprzejma obsługa, posuwająca troskliwość o poszczególnych stołowników niekiedy aż do przesady, bo dogadzająca dzieciom i dorosłym przez pamiętanie o ulubionych potraw, uzupełnia całość tego skromnego i cichego, a jednak dającego pełnię odpoczynku zakątka. Pogodny uśmiech stał się niejako hasłem całej milej obsługi w Helu.

Nie jest to jakaś poszczególna pochwała. — Zwykle stwierdzenie faktu. Zanim omówię szczegóły, chcę podkreślić, że tego rodzaju praca może spotkać się tylko z uznaniem i stanie się niewątpliwie podstawą do stworzenia z Wienca uzdrowiska równie głośnego jak wiele innych w Polsce.

(D. c. n.)

Z KOMITETU OPIEKI SPOŁECZNEJ.

Za czas od 1 do 15 lipca br. z kuchni ludowej Miejskiego Komitetu Opieki Społecznej wydano 11,197 porcyj obiadowych. Koszta własne tych obiadow wyniosły 52.234,72 zł. Dziennie wydano przeciętnie do 750 obiadow.

W tym samym czasie Komitet wyplacił podopiecznym około 5 tysięcy złotych tytułem zapomóg oraz wydał na lekarstwa 3.500 zł. Bonów żywnościowych dla karmiących matek oraz dla zagrożonych gruźlicą dzieci, wydano 63 sztuki.

Wartość towarów wydanych na bony, wynosiła sumę 7 tys. zł. W czasie od 16 do 31 lipca br. kuchnia była nieczynna z powodu remontu. (md.).

BRAK KONTROLI.

Na terenie rynku odczuwa się brak lotnych kontroli artykułów pierwszej potrzeby. Weźmy na przykład pod uwagę mleko. Płaci się za nie żadaną kwotę od 15 do 18 zł. za litr.

Wszystko byłoby w porządku, gdyby sprzedawczynie były uczciwe i mleko pełnowartościowe nie rozwałniały.

Jeżeli konsument płaci żadaną cenę, ma prawo wymagać, aby go nie oszukiwano. Gdzie są kontrolerzy, upoważnieni do pobierania próbek i badania jakości mleka?

Również nie uregulowana jest dotychczas cena kartofli. Przy każdym wozie jest inna cena za ćwiartkę.

Czy nie ma się kto tym zająć? Czyba są czynnikowie powołani do regulowania cen na rynku? Czy nadal ma kwitnąć dziki handel na którym zarabiają pośrednicy? (md.).

WŁOCLAWIANIE ZAJĘLI II-gie MIEJSCE.

Na torze regatowym w Brdyjuściu pod Bydgoszczą o mistrzostwo Polski w wiosłarstwie, po zaciętej walce Tow. Wiosłarskie Włocławek w dwójkach ze sternikami zajęło II-gie miejsce, oddając pierwszeństwo Kaliskiemu Tow. Wiośl. (md.).

WZNOWIENIE ODCZYTÓW.

Z dniem 15 września br. Towarzystwo Krajoznawcze wznowi cykl odczytów, które wygłaszać będą profesorowie uniwersytetów z Torunia, Łodzi i Warszawy.

Zbiory regionalne Towarzystwa powiększyły się o kilka strojów ludowych o motywach kujawskich, ofiarowanych przez ob. Bęcińskiego, znanego poety ludowego z Plichowa, powiatu niezawskiego.

Po feriach letnich Tow. Krajoznawcze przystąpi do pracy, organizując wycieczki krajoznawcze i odczyty. (md.).

PRZYPOMINAMY...

...Wszystkim miłośnikom muzyki, że dzisiaj o godz. 8-ej wieczorem w sali Teatru Ziemi Kujawskiej odbędzie się koncert skrzypcowy młodego wirtuoza Romualda Rutkowskiego. Koncert ten zasługuje na całkowite poparcie.

POŻYTECZNY KURS.

Od dnia 21 bm. z inicjatywy Pow. Rady Zw. Zawod. rozpoczął się kurs dla członków wszystkich Rad Zakładowych z całego terenu m. Włocławka.

Wykładowcami będą ob. ob.: insp. pracy Rojsik, adw. Szwarc i inni. Kurs ten podniesie poziom orientacyjny i oświatowy. (md.).

ZAWIADOMIENIE.

Polski Związek Zachodni, zarząd obwodu we Włocławku zawiadamia niniejszym zainteresowane rodziny, które złożyły podania w sprawie poszukiwania wywiezionych przez okupanta do Niemiec dzieci polskich, że akta spraw przekazane zostały właściwym władzom. Do czasu załatwienia odnośnych spraw na terenie Niemiec, co potrwa przypuszczalnie około 3 miesięcy, zwracanie się do nas o przyspieszenie załatwienia sprawy jest bezcelowe.

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO.

W czasie od 1 do 10 bm. zanotowano następujące zgony: Stanisław Kazimierz Gawrysiak, Wiesław Kazimierz Gawłowski, Kazimierz Majewski, Maciej Stanisław Paszkowski, Lech Maciejewski, Stefan Franciszek Dworakowski, Marianna Sierackiewicz, Jerzy Marian Jackowski, Marta Weike, Teresa Kruglow, Wojciech Skierski, Elżbieta Kolatkowska, Henryk Gawroński i Halina Rutkowska (dzieci).

Władysław Fol, Zofia Radomska z Mętlewiczów, Irena Śmiałek z Polachowskich, Irena Grynbaumowa z Fiszgrandów, Wacław Jakubowski, Bela Jesion z Geldbardów, Bronisława Wurcelman z Rawiczów, Zygmunt Giętka, Idys Sznurbach z Przeddeckich, Irena Szatkowska z Nowakowskich, Dwojra Rybińska z Szmulewiczów, Ruchla Tabacznik z Zonderigów, Henryk Rokwicz, Tolba Menche z Gotelfów, Anna Wanda Piechocka z Rokickich, Helena Bogdzińska z Znajmeckich.

Ogółem zgonów: 14 dzieci i 16 starszych. (md.).

PODZIĘKOWANIE.

Zarząd Bazyliki Katedralnej we Włocławku uważa sobie za miły obowiązek złożyć serdeczne podziękowanie, a zarazem wyrazi głębokiej wdzięczności Harcerzom, a w szczególności ob. ob. Krogulskiemu i Kulańskowskiemu za budowę ołtarza polowego w dniu 15 sierpnia. Zarządowi i pracownikom Elektrowni za wspaniałe i efektowne oświetlenie Katedry. Ob. Latosowi za beinteresowne ozdobienie najpiękniejszymi kwiatami ołtarza polowego, zarówno jak sceny na Akademii Mariańskiej w sali teatralnej. Ob. prof. Niwińskiemu i ZNP. za piękną muzykę podczas Akademii, ob. Kowalskiemu, Orkiestrze Celulozy. Zespołowi Kur-su Katechetek. Ob. Królikowskiej i Siostram z Orlej za wkład pracy, aby Akademia wypadła jak najpiękniej, składam serdeczne Bóg zapłać. Muszę nadmienić, że wymienione tutaj osoby i organizacje przyczyniły się w znacznym stopniu, że uroczystości związane z dniem 15 sierpnia wypadły tak imponująco i wspaniale.

Ks. J. Kruszyński.

NADESLANE:

W odpowiedzi na wzmiankę p. t. „Czytelnicy pytają“ w Nr. 181 „Gazety Kujawskiej“ z dnia 16. 8. 46 r. niniejszym proszę o umieszczenie następującego wyjaśnienia: w danym wypadku nie ważne jest, kto wydał zarządzenie, czy Ministerstwo Ziemi Odzyskanych czy też Ministerstwo Zdrowia, aby kartki żywnościowe były wydawane tym, którzy przedstawia świadectwo o dokonanym szczepieniu przeciw durowi brzuszemu.

Ważne jest aby opanować grożącą epidemię tyfusu brzuszego.

Do chwili obecnej odsetek zaszczepionych wynosi do 40%, podczas gdy dla osiągnięcia skuteczności konieczne jest przeszczenie conajmniej 70% ludności.

Uważając to stanowisko za słuszne Wojewódzki Wydział Zdrowia w Bydgoszczy podał nam zarządzenie Ministerstwa Ziemi Odzyskanych do wiadomości i wykonania.

Naczelnik Wydz. Zdrowia

(—) Dr. E. Grodzki.

Zarządzenie

Starosty Powiatowego włocławskiego

z dnia 19 sierpnia 1946 r. w sprawie licencji ogierów.

Na zasadzie ustawy o nadzorze nad hodowlą koni z dnia 13 marca 1934 r. (Dz. URP. Nr. 32, poz. 284) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 2 lipca 1935 r. (Dz. URP., Nr. 52, poz. 339) i dekretu z dnia 22 lutego 1946 r. (Dz. URP. Nr. 9, poz. 67) oraz zgodnie z zarządzeniem Wojewody Pomorskiego z dnia 15 sierpnia 1946 r. w sprawie licencji ogierów zarządzam co następuje:

§ 1.

Na terenie powiatu włocławskiego odbędzie się dnia 6 września 1946 r. licencja ogierów, a mianowicie: we Włocławku o godz. 9 na targowicy (za rzeźnią miejską), w Choceńcu o godz. 14-ej na targowicy.

§ 2.

Licencję przeprowadzi Komisja Licencyjna w skład której wchodzi:

- 1) Przewodniczący — Kierownik Państw. Stad. Ogierów w Łącku,
- 2) jako zastępca przewodniczącego — Insp. Hod. Koni P. I. R.,
- 3) Powiatowy Lekarz Wet. Starosta i Lekarz Wet. P.U.Z.

§ 3.

Do przeglądu winny być doprowadzone wszystkie ogiery dwuletnie (ur. 1944 r.) oraz star-

Dotyczy licencji ogierów...

Starostwo Powiatowe...

Gmina...

§ 3 a.

Obywatele wójtowie decydują o tym do którego punktu spędu ogiery danej gminy doprowadzone być muszą.

§ 4.

Obywatele wójtowie gmin winni przedłożyć Komisji Licencyjnej w dniu spędu spis wszystkich ogierów (dwuletnich i starszych), znajdujących się na terenie danej gminy. Spis ogierów wykonany być musi w 4 egzemplarzach według wzoru:

Liczba klaczy na terenie gminy...

SPIS OGIERÓW:

L. b.	Nazwisko i imię właściciela	Miejscowość	Data ur. ogiera	Maść i odmiany	Licencjowany do kategorii
-------	-----------------------------	-------------	-----------------	----------------	---------------------------

§ 5.

Właściciele ogierów dwuletnich i starszych, których konie nie zostały uznane przez Komisję Licencyjną obowiązani są poddać je wytrzebieniu na własny koszt i ryzyko w terminie 3 miesięcy po wydaniu orzeczenia Komisji. Ogiery niewytrzebione w obowiązującym terminie podlegają skonfiskowaniu bez odszkodowania przez Powiatowe Urzędy Ziemskie zgodnie z dekretem z dnia 22. 2. 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 67).

§ 6.

Na spędach planem przewidzianych odbędzie się równocześnie rejestracja ogierów do ksiąg stadnych Pomorskiego Związku Hodowców Koni. Opłata na rzecz związku wynosi 220 zł.

Opłata za świadectwo uznania ogiera na okres kopolacyjny 1946/47 wynosi 500 zł. i pobierana będzie przez Inspektora Pomorskiej Izby Rolniczej na miejscu spędu.

§ 7.

Ogiery objęte niniejszym zarządzeniem winny być dla ułatwienia kontroli doprowadzone na miejsce spędu w godzinę przed wyznaczonym terminem licencji. Ogiery winny być przedstawione Komisji w stanie wypoczętym, oczyszczone, bez uprząży, przy czym każdy ogier winien być zaopatrzony w numer bieżący wedle spisu przynależnej gminy (zawieszka przy uzdeczce lub grzywie).

STAROSTA POWIATOWY

(—) Kazimierz Kubski.

Stemple kauczukowe
WYKONUJE
Drukarnia Diecezjalna
WŁOCLAWEK, BRZESKA 4

Ogłoszenia drobne

DWIE UCZENICE poszukują pokoju. Bez utrzymania. Zgłoszenia do Administracji. (1698).

DNIA 7. 8. 46 r. zginął chłopiec, Wiesław Witkowski lat 12, który wyszedł w brązowym ubranku, ciemnobłond włosy, bez czapki. Ktoby wiedział cośkolwiek o zaginionym proszę zawiadomić ojca Józefa Witkowskiego, Włocławek, 3-go Maja 3/5, m. 6. (1721).

POSZUKUJĘ pokoju umeblowanego przy rodzinie. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Kujawskiej“.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną R. K. U. na nazwisko Rządowski Józef, zam. Michalin, gm. Bądkowo, pow. niezawski. (1730).

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rowerową Nr. 324 na nazwisko: Szydłowski Wincenty, zam. wieś Józefowo, gm. Łęg, pow. włocławski. (1727).

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rozpoznawczą na nazwisko: Stanisław Sas, zam. w Róznowie, pow. włocławski. (1725).

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty na nazwisko: Masłowski Edward, zam. Włocławek, Wilcza 14. (1724).

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rowerową oraz kartę rejestr. R. K. U. na nazwisko: Baranowski Antoni, zam. w Kłobce. (1722).

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację, wystawioną przez Urząd Zatrudnienia w Włocławku na nazwisko: Zwoliński Władysław, Włocławek. (1723).

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację Zw. Księg. Polskich Nr. 92 oraz dowód osobisty na nazwisko: Wiecezorkiewicz Wanda, zam. w Lubrańcu. (1720).

ZGINAŁ pies (jammik, brązowy) wabi się „anus“ — ktoby wiedział cośkolwiek proszę zawiadomić za wynagrodzeniem: Chłodna 21, m. 5 — Stremska. (1713).

ZNAŁAZCA portfela czarnego zgubionego 17. VIII na moście lub w parku, proszony jest o odniesienie go wraz z papierami w nim zawartymi, pl. Wolności 2, sklep nasienny. Pieńki znajdujące się w portfelu przeznaczone jako nagrodę za odniesienie zguby. (1728).

MAKULATURA w większych i mniejszych ilościach do nabycia. Wiadomość — Administracja „Gazety Kujawskiej“.

TEKTURĘ
puleca
KSIĘGARNIA POWSZECHNA
Włocławek, ul. Brzeska 4.

Czytajcie Gazetę Kujawską

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E - 12645
DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCLAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł. reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.